

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי

אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוץ

אגף א' חינוך לגיל הרך

ירושלים, כ"א באב תשפ"ד

25 באוגוסט 2024

סימוכין: 2000-1083-2024-0016197

**הנחיות למנהלות וצוותי חינוך-טיפול במעונות היום
יום הזיכרון הממלכתי לאירועי "שמחת תורה תשפ"ד" (7 באוקטובר)**

מדינת ישראל זוכרת ומציינת את האירועים המכוננים שעיצבו אותה, את רגעי גדולתה ואת האסונות שפקדו אותה במהלך השנים. ציון והתייחסות לאירועים אלו במערכת החינוך, החל ממעונות היום, נוטע בתינוקות ובפעוטות את ניצני הזהות האישית, כחלק ממורשת היסטורית, תרבותית ולאומית.

בשנת הלימודים ה'תשפ"ה נציין במעונות היום, יחד עם כלל מערכת החינוך ומדינת ישראל, את יום הזיכרון הראשון לאירועי "שמחת תורה תשפ"ד" (ה-7 באוקטובר) ופרוץ מלחמת "חרבות ברזל", ביום ראשון, כ"ה בתשרי ה'תשפ"ה / 27.10.2024 / ביום שני כ"ו בתשרי ה'תשפ"ה 28.10.2024.

בחג שמחת תורה, כ"ב בתשרי ה'תשפ"ד, 7 באוקטובר 2023, בשעה 6:29 בבוקר, החלה מתקפה רצחנית וחסרת תקדים של מחבלי חמאס ועוזריהם על יישובי הדרום. אירועי יום זה הביאו למותם ופציעתם של מאות רבות של אזרחים וחיילים וכן לחטיפתם של רבים, אשר חלקם מוחזקים עדיין בשבי חמאס בעזה. בתגובה למתקפה נפתחה "מלחמת חרבות ברזל".

תינוקות ופעוטות רבים נחשפו יחד עם משפחותיהם באופן ישיר לאירועים קשים כמו אובדן, היעדרות ממושכת בעקבות פציעה, בן משפחה חטוף, מילואים, פינוי מבתייהם וכדומה. אירועים קשים אלו משפיעים על המשפחה כולה ועל כלל המבוגרים המשמעותיים הנמצאים בקרבתם של התינוקות/פעוטות. הילדים הרכים, קולטים את האירועים, מבינים ולומדים על המציאות באמצעות ההתרחשויות סביבם. חשוב כי המבוגרים ימנעו ככל הניתן את חשיפת הפעוטות לאמצעי התקשורת ולמידע שאינו מותאם לגילם. במקרים בהם הפעוטות נחשפו או חשופים למידע שאינו תואם גיל, מומלץ לתווך להם באופן מילולי ובלתי מילולי את המידע בדרך רכה, עדינה ומרגיעה, על מנת לייצר סביבה מוגנת ובטוחה עבורם. חשוב לשים לב לתפקוד התינוקות והפעוטות אשר חוו יחד עם משפחתם את האירועים באופן ישיר או עקיף. יש חשיבות רבה בהתבוננות בתפקודם ברמה היום יומית ובימים מיוחדים בפרט. במידת הצורך יש להתאים עבורם מענה מקצועי פרטני אשר יינתן להם בהסכמה ומתוך שותפות עם הוריהם.

לצוות המעון תפקיד חשוב בקשר עם הפעוטות וביכולתו לקדם ולחזק את תחושת הביטחון של התינוק/הפעוט במעון ובכלל, במהלך כל השנה ובימים עתירי רגש אף ביתר שאת.

להלן המלצות לשבוע שחל בו יום הזיכרון לאירועי שמחת תורה תשפ"ד (7 באוקטובר):

במעונות היום **לא נעסוק** ביום הזיכרון לאירועי השבעה באוקטובר.

לא ניזום פעילויות ושיחות בנושאים שאינם מותאמים לגיל הפעוטות כגון: שכול, דאגה לחטופים או שיח על מלחמה וכדומה.

נגלה רגישות יתירה כלפי פעוטות שיש להם קשר לאובדן או להתמודדות עם פגיעה בצל המלחמה (שכול, פציעה, משפחות חטופים, משפחות השבים, משפחות מפונות), וכן לפעוטות שקרוב משפחתם נמנה על כוחות הביטחון או מגויס למילואים. במקרים אלה מומלץ לחשוב יחד עם הורי הפעוטות, המדריכה החינוכית ומדריכת השפ"י לגבי אופן ההתייחסות לפעוטות בשבוע זה.

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל פדגוגי

אגף בכיר שירות פסיכולוגי ייעוצי

אגף א' חינוך לגיל הרך

בתכנון שבוע זה במעון, **נשתף את ההורים** כי המעון אינו עוסק בנושא באופן יזום, ויפעל בתשומת לב רבה לפעוטות תוך רגישות מרבית למעגלי הפגיעה ולצרכים ייחודיים של קהילת המעון.

בשבוע בו יצוין יום הזיכרון, ההורים וצוות המעון יוכלו לקחת חלק בפעילות הוקרה עם **קהילת היישוב** כגון:

1. הכנת שי הוקרה למשפחות מגויסים למילואים או בשירות קבע אשר הם חלק מקהילת המעון. כשי ניתן להכין יצירה משותפת, מאפה, מאכל אשר יכינו הורי המעון או צוות המעון.
2. שליחת מארזים / חבילות לחיילים במילואים / בשירות סדיר או קבע / לכוחות ההצלה המצויים ביישוב (צוות צח"י, כיתות כוננות, כיבוי אש, מד"א, משטרה ועוד) על ידי צוות והורי המעון.

חשוב לזכור כי אנו מצויים בפתחה של שנת לימודים והפעוטות עודם בהסתגלות למסגרת המעון, לכן יש לפעול ברגישות ומתוך ראיית צרכי הפעוטות.

כנכל הימים, בימים אלה במיוחד חשוב לשמור על:

1. ארגון הסביבה החינוכית באופן שיפחית עומס וגירויים חזותיים.
2. עוצמת שמע נמוכה של מוזיקה המאפשרת שמיעת קולות ודיבור של הפעוטות והצוות.
3. מומלץ לשיר את השירים בקול טבעי, נעים וחם. (בעדיפות משיר מוקלט). רצוי לחזור על השיר/הדקלום מספר פעמים. החזרה תורמת לתחושת הביטחון של הפעוטות.

דגשים מיוחדים לעבודה עם צוות המעון:

אירועי שמחת תורה תשפ"ד ומלחמת "חרבות ברזל" נוגעים בדרך זו או אחרת, כמעט בכל בית בישראל, ומתוך כך, גם בצוות המעון המצוי בקשר ישיר עם הפעוטות.

חשוב כי מנהלת המעון תכיר את הצוות ותפעל מתוך רגישות לאנשי צוות אשר חוו את האירועים במעגלי פגיעות שונים. מומלץ לשוחח איתם ולהכיר את דרכי ההתמודדות של כל אחת מנשות הצוות ואת הצרכים שלהן.

חשוב שהצוות יהיה מודע לרגשות ולתחושות שימים אלו מעוררים בו ובכלל אנשי הצוות במעון.

מומלץ לקדם שיח פתוח ומאפשר בין אנשי הצוות, וליצור תחושת שייכות וביטחון.

מנהלות וצוות מעונות היום, אנו בטוחות כי אתן עושות כל שאל ידכן כדי שימים מיוחדים אלה יקבלו את הכבוד ואת הרגישות הראויים להם, תוך שמירה על נפשם של התינוקות/פעוטות הרכים ומשפחותיהם.

בברכת ימים טובים,

עינב לוק
מנהלת אגף בכיר שפ"י

אורנה פז
מנהלת אגף א' חינוך לגיל הרך

העתקים: גב' אינה זלצמן, סמנכ"לית בכירה ומנהלת המינהל הפדגוגי
גב' רונית גושן, ממונה היבטים התפתחותיים – רגשיים לידה עד 3, שפ"י